

JUBILEUM

DETAIL

EVA OLMEROVÁ

Desátého srpna před dvaceti roky se uzavřela kariéra velké jazzové zpěvačky, která byla současně osobitou šansonérkou. Začátky její kariéry jsou spojovány s rokem 1962 a zlatou érou Semaforu, kam nastoupila po Evě Pilarové, která tehdy odešla zpívat do dalšího pražského divadla, do Rokoka. Byl to také semaforický dramaturg Karel Mareš, který napsal hudbu k hitovce Jsi jako dlouhý most s textem Rostislava Černého, která vyhrála soutěž Hledáme písničku pro všední den. Albou diskografií otevřel debut Jazz Feelin' (1968), který zpěvačka nahrála za doprovodu klavíristy Rudolfa Rokla a S+HQ Karla Velebného a obsahuje rovněž šest gospelů z repertoáru Mahalie Jackson. Evergreeny nabídlo i druhé album Eva Olmerová & The Traditional Jazz Studio (1974), jež vzniklo s vyhlášenými „Smetáčkovci“. S větším odstupem pak následovala alba Zahraj i pro mne (1980) a Vitr rváč (1983), na nichž se jak aranžérsky, tak i muzikantsky podílel klavésista Michael Kocáb. O další desky se už dělila s jinými sólisty: alba Vrať se k nám stejnou řekou (1986) a Dvojčata (1987) nazpívala společně s Evou Pilarovou a Jitkou Vrbovou (respektive druhé pouze s Jitkou Vrbovou) a poslední Svička a stín (1992) s Janou Koubkovou a Petrem Lipou. S Evou Olmerovou vyšla i řada výběrů, první Čekej tiše už v roce 1982. Zatím nejkomplexnější je zřejmě 2CD Blues samotáčky (2004), kde se objevuje velká rarita v podobě písničky Já hledám štěstí z filmu Lásky mezi kapkami deště (1979) režiséra Karla Kachyni, v němž si zpěvačka zahrála i epizodní roli. Evu Olmerovou si nepřestaneme spojit s nezaměnitelným sytým i drsným altem. Narodit se jinde (nebo v jiné době), zařadila by se k pěvecké extratřídě v mezinárodním měřítku. Takto nepřestane patřit mezi největší osobnosti jazzu u nás.

EVA OLMEROVÁ

POPRVÉ DIGITÁLNĚ

DETAIL

TÝNOM, TÁNOM

Album stylizovaných lidových písní Týnom, tánom, které vyšlo v roce 1971 v Jazzové řadě Gramofonového klubu, předjímalo pozdější aktivity Ivy Bittové, kvinteta Zuzany Lapčkové nebo Marty Töpferové a Tomáše Lišky, abychom jmenovali alespoň některé. Osm trvalek včetně balady Zalet sokol, biely vták nahrála desítka tuzemských špičkových jazzmanů pod hlavičkou Jaromír Hnilička & Karel Velebný Tenten. V obsazení se vedle frontmana s trubkou a kapelníka, který střídal vibrafon s basklarinetem, sešli Josef Audes (barytonsaxofon), Rudolf Dašek (kytara), Emanuel Hrdina (lesní roh), Zdeněk Novák (flétna, tenorsaxofon), Josef Pavelka (trombón), Luděk Švábenský (klavír), Karel Vejvoda (kontrabas) a Josef Vejvoda (bicí).

SWING

DETAIL

ČAJ O PÁTÉ V KAVÁRNĚ VLTAVA

Se známou pražskou kavárnou a svého času především tančírnou Vltava je spojeno jméno skladatele a kapelníka Jaroslava Maliny (1912–1988), jehož orchestr se sólisty Inkou Zemánkovou, Standou Procházkou či Arnoštem Kavkou zde měl stále angažmá. Po únoru 1948 sice načas zanikla, ale v roce 1956 obnovila činnost a začínal v ní i mladý Karel Gott. Opožděným holdem legendě českého swingu se v roce 1981 stalo album Čaj o páté v kavárně Vltava. Jeho sestava nabízí čtrnáct evergreenů ze swingové éry s hudbou Jaroslava Maliny, mezi nimiž nemohou chybět Srdce mé odešlo za tebou, Ťuk, ťuky-ťuk nebo Ty jsi tak hezká, doplněných o pět bonusů. Převažují nahrávky ze začátku 80. let, mezi sólisty se střídají Inka Zemánková, Arnošt Kavka, Ondřej Havelka, Settleři a další, hrají Big Band Ferdinanda Havlíka, Originální pražský synkopický orchestr a Orchestr Jaroslava Maliny.

OSOBNOST

DETAIL

VÁCLAV ZAHRADNÍK

Kapelník Orchestru Československé televize Václav Zahradník byl během své krátké, ale intenzivní hudební kariéry otevřený experimentům. Za svých studií na pražské konzervatoři hrával v souboru Quax pod vedením modernisty Petra Kotíka a na kontě má i revoluční aranžmá LP desky Šípková Růženka, prvního a posledního alba beatové skupiny Rebels, která obsáhla i nástroje smyčcového orchestru. Se studiovým big bandem natočil velice zajímavou desku Jazz Goes To Beat (1969), která smazala hranice mezi jazzem a ostatními žánry pop music, ale orchestrálnínm projektům se věnoval i později, ale první byl Interjazz s podtitulem Václav Zahradník a hosté jazzového festivalu 1970. Jeden z mladších počínů tohoto druhu představuje album East West Connection (1987), které vzniklo při příležitosti vystoupení na IV. československém jazzovém festivalu v Karlových Varech a k obrazu svého jména propojilo špičkové americké sólisty, mezi kterými defilovali třeba trumpetista Joe Newman nebo pianista Larry Porter, s maďarským tenorsaxofonistou Tonym Lakatosem a slovenským zpěvákem Peterem Lipou i jejich českými kolegy, ať už to byli trumpetista Michal Gera, trombonista nebo Zdeněk Pulec. Album obsahuje sedm skladeb, které pocházejí většinou z dílny Václava Zahradníka, výjimky představují pouze Carmichaelův jazzový standard Georgia On My Mind a malé překvapení v podobě původně folkrockové Bad, Bad Leroy Brown, jejímž autorem i protagonistou byl písničkář Jim Croce.

RARITA

DETAIL

MICHAL PAVLÍČEK A JIŘÍ HRUBEŠ MINI JAZZ KLUB 36

Kytarista Michal Pavlíček se s bubeníkem Jiřím Hrubem poprvé sešli už v jazzrockové skupině Expanze a oba byli nejen oporami novovlnného Pražského výběru, ale také vyhledávanými „sidemany“, kteří se podíleli na řadě desek. Zapomínat nesmíme ani na jazzovou epizodu s Horkým dechem Jany Koubkové, kterou v roce 1982 zdokumentovalo stejnojmenné album. To vznikalo o rok dříve, pár měsíců předtím, než oba aktéři v listopadu 1981 nahráli EP desku pro pantonskou řadu Mini jazz klub. Malé vinylové desky vycházely až na výjimky v nevelkých nákladech a obecně se sháněly špatně, na kompaktní disky pak pronikaly leda ve formě bonusů. Aranžmá skladeb Tvář v tvář a dvojdišné Variace na PavBeš zpestřovaly barvy Pavlíčkova kytarového syntezátoru Electro Harmonix a znalci i po více než třiceti letech ocení také Hruběšovu cobhamovskou hru na dva velké bubny.

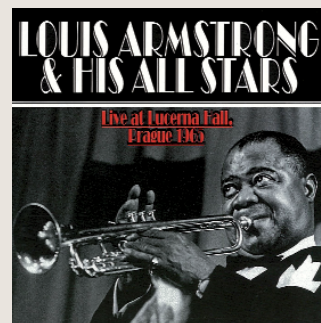
VZPOMÍNKY

DETAIL

LOUIS ARMSTRONG V PRAZE

Legendární americký trumpetista přezdívaný „Satchmo“, který platí za jednoho z nejdůležitějších jazzových umělců 20. století, navštívil v březnu 1965 na deset dnů tehdejší Československo a vystoupil na jediném, beznadějně vyprodaném koncertu ve velkém sále pražské Lucerny. Jednalo se o hudební i společenskou událost prvního řádu, večer moderovala semaforová dvojice Jiří Suchý a Jiří Šlitr a v Lucerně nechyběly ani hvězdy naší populární hudby jako Vlasta Průchová nebo Karlové Gott a Vlach. Z dobové nahrávky vzniklo koncertní album Louis Armstrong v Praze, na němž nemohou chybět zásadní čísla Armstrongova repertoáru, z nichž si připomeneme třeba muzikálové skladby Hello, Dolly a Mack The Knife nebo evergreen Blueberry Hill. I když je mono, dlouhé řadě jiných se vymyká nadprůměrnou zvukovou kvalitou.

TOP TIP

DETAIL

EVA PILAROVÁ THE FASCINATING JAZZ STAR

I když brněnská rodačka patří za stálci naší populární hudby, měla vždycky blízko i k jazzu, který začala zpívat s orchestrem Karla Krautgartnera nedlouho poté, co v Praze získala angažmá v Semaforu. Vystupovala i na prvním ročníku Mezinárodního jazzového festivalu Praha v roce 1964, příležitostně hostovala s brněnským big bandem Gustava Broma a ve vlastním programu „Eva zpívá swing“ ji doprovázelo kvarteto, se kterým hrál i výtečný pianista Vladimír Klusák. Tyto kvality zrcadlí i první exportní album The Fascinating Jazz Star, které Evě Pilarové vyšlo v roce 1966 ve spolupráci Supraphonu a podniku zahraničního obchodu Artia. Mezi tuctem skladeb, v nichž zpěvačku doprovázeli Karel Vlach se svým orchestrem a Taneční orchestr Československého rozhlasu pod taktovkou Josefa Vobraby, převažují jazzové standardy, když ojedinělou výjimku představuje přearanžovaná beatlesovská I Should Have Known Better. Stačí si poslechnout několik taktů, abyste pochopili, proč majitelku fenomenálního hlasu se záběrem od malého až po tříčárkovou oktavu přejmenoval kronikář swingového věku Josef Škvorecký na „Fitzpilarovou“, na počest první dámy světového jazzu Elly Fitzgerald.

OHLÉDNUTÍ

DETAIL

TRADITIONAL JAZZ STUDIO 1959–2009

Půlstoletá živá historie na poli tradičního jazzu představuje něco zcela výjimečného nejenom v tuzemském, ale i celosvětovém kontextu. Kapelníkem orchestru je od konce 50. let klarinetista Pavel Smetáček. Jako syn dirigenta (a hoboisty) Václava Smetáčka a otec rockového bubeníka Štěpána Smetáčka prostřední ze slavné rodinné dynastie. Traditional Jazz Studio od svých začátků překračovalo úzce vymezené stylové „mantinely“ dixielandu a stavělo na odkazu neworleanského jazzu, raného ellingtonovského swingu i dalších vlivů. Aktuální výběr 23 skladeb, který vydavatelství Supraphon původně připravilo k hudebním oslavám abrahámovin, sahá od ještě amatérské nahrávky trvalky Willie The Weeper, kterou měla od 20. let minulého století v repertoáru plejáda hvězd, až po vyzrálou tečku Some Of These Days, spojovanou se slavným kanadským pianistou a skladatelem Sheltonem Brooksem. Díky výtečnému remasteringu máte pocit, jako by nejedna z nahrávek „Smetáčkovců“ vznikla včera.

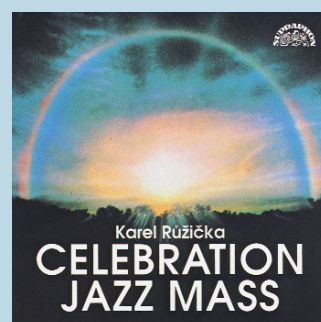
TIP

KAREL RŮŽIČKA CELEBRATION JAZZ MASS

DETAIL

Letos třiašedesátiletý pianista a skladatel Karel Růžička patří k jazzmanům, kteří sbírali své první zkušenosti v šedesátých letech, kdy začínal ve skupině pražského divadla Semafor, ale od roku 1966 už patřil mezi muzikantské opory Jazzového orchestru Československého rozhlasu. Jeho nejrozsáhlejší kompozice Celebration Jazz Mass představuje originální variaci na hudbu k nejdůležitějšímu obřadu křesťanské liturgie a její autor zde místy nezapře, že už dříve inklinoval i ke gospelu. Nahrávka, která poprvé vyšla v roce 1994, vychází z premiérového nastudování, které se uskutečnilo v chrámu Nejsvětějšího srdce Páně na Vinohradech v Praze. Jinak se Jazzová mše dočkala úspěšné reprízy na konci 90. let na druhé straně Atlantiku v New Yorku a společně s dalšími Růžičkovými skladbami zazněla i v bavorském Pasově nebo v roce 2000 v rámci festivalu Pražské jaro.

LEGENDA

DETAIL

JAZZ Q

Po dlouhých 28 letech připravila skupina Jazz Q nové studiové album Znovu, což je pro věci znalé více než dobrý důvod doplnit si resty v domácí diskotéce, pro později narozené seznámit se s tvorbou skupiny, která byla v době nastupujícího jazzrocku v našich zemích jednou z mála stylotvorných. V digitální podobě si můžete stáhnout víceméně kompletní diskografii, konkrétně řadovky Pozorovatelna (1973), Symbiosis (1974), Elegie (1976), Zvěsti (1978), Hodokvas (1979) a Hvězdoň (1984), koncertní album 1974–75 Live (1991), mladší kolekci nahrávek z malých klubů 25. Většina skladeb pochází z dílny kapelníka Martina Kratochvíla, jehož syntézátorové linky byly a jsou pro skupinu bezmála ochrannou známkou. Jazz Q si spojujeme především s instrumentálkami, ale ve skupině se vystřídala řada zpěvaček a zpěváků, mezi jinými Joan Duggan, Jana Koubková, Petr Kalandra, Oskar Petr nebo Michael Kocáb: všechny najdete zastoupené na naposledy zmíněné albové kolekci rarit.

OSOBNOST

DETAIL

GUSTAV BROM

Jazzovou kontinuitu u nás pomáhaly přes těžká 50. léta minulého udržovat dva big bandy, v jejichž čele stáli dva kapelníci, v Praze to byl Karel Vlach a v Brně neméně vyhlášený Gustav Brom. V jeho orchestru, který vznikl na začátku 40. let, se vystřídala řada skvělých muzikantů včetně klarinetisty (a pozdějšího kapelníka) Karla Krautgartnera, což superlativy platí i pro slovenského trumpetistu Vlado Valoviče, který big band vede od Bromovy smrti v roce 1995. Těžištěm repertoáru byl vždycky jazz, zvláště swing, ale na počátku 60. let orchestr doprovázel soutěž Hledáme mladé talenty a najdeme ho proto rovněž v nahrávkách středního proudu i u projektů na pomezí žánrů, jakými bylo třeba album Odyssea, jehož aktéry byli jinak Hana a Petr Ulrychovi s beatovým Atlantisem. Z řady výběrů se nabízí třeba dva původní Gustav Brom se svým orchestrem (1956–1958), resp. (1959–1960), případně kompilace Hallelujah Time, která v roce 2005 připomněla 65. narozeniny big bandu. Výběr skladeb tehdy sestavil povolaný Max Wittmann, vedoucí hudební redakce Českého rozhlasu Brno, který s orchestrem spolupracoval několik desetiletí. Tato kolekce vyváženě spojuje instrumentálky se sóly pánů Krautgartnera, Hniličky, Audese a mnoha dalších se zpívanými čísly Evy Pilarové, Jarmily Veselé, Evy Olmerové, Jiřího Jelínka nebo polského vokálního souboru Vox.

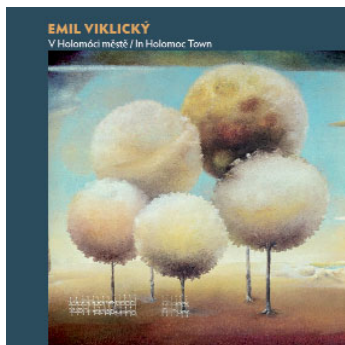
OSOBNOST

DETAIL

EMIL VIKLICKÝ

Klávesista Emil Viklický, který se zařadil v polovině 70. let mezi nejvýraznější tuzemské osobnosti střední generace, zaujal šíří svého záběru od moderního jazzu po výboje elektrické fusion music a prosazoval se brzy rovněž v mezinárodním kontextu, když v roce 1982 poprvé zabodoval v anketě magazínu Jazz Forum mezi nejlepšími evropskými pianisty na 6. příčce. Událostí se stalo už první autorské album V Holomoci městě (1978), které do jazzu integrovalo modální postupy, odvozené z moravského folklóru i hudby Leoše Janáčka. V poslední edici vyšlo doplněné Suitou pro klavír č. 2, jež byla původně druhou stranou alba Dveře (1985), jehož elektrické jádro vznikalo už podstatně dříve v rámci studiových frekvencí pro album Okno (1980). Na něm se koncem 70. let podíleli tři spolužáci z bostonské Berklee College Of Music, kde byl Viklický na ročním stipendiu. Jedním z nich byl Bill Frisell, který platí už dlouho společně s Patem Methenym a Johnem Scofieldem za „Tři krále“ současné jazzové kytary. Třetí z výjimečných Viklického alb, která jsou aktuálně dostupná na Supraphonline, představuje Together – Spolu (1982) komorní kolekce devíti klavírních duetů, které nahrál rodák z Olomouce s Američanem Johnem Williamsem, dalším spolužákem z Bostonu, jenž hrával s muzikantskými esy formátu kontrabasisty Raye Browna nebo bubeníka Elvina Jonese.

OHLÉDNUTÍ DO HISTORIE

DETAIL

JAROSLAV JEŽEK & OSVOBOZENÉ DIVADLO 1930–1938

Jaroslava Ježka si nejčastěji spojujeme s písněmi z her Osvobozené divadlo, jejichž textaři i protagonisty byli Jiří Voskovec a Jan Werich. Známý pianista a skladatel se však věnoval i vážné hudbě, případně instrumentálními skladbami, v nichž mohlo lépe vyniknout jeho klasické hudební vzdělání. Tuhle polohu zachycuje i výběr tří desítek nahrávek ze 30. let minulého století, přepsaných z praskajících šelakových desek, zvukově „vyčištěných“ a následně remasterovaných za pomoci moderní studiové techniky. Orchesterální jazzová hudba zahrnuje slavné Bugatti step, které zůstává snem i prubířským kamenem pro řadu pianistů, transkripce divadelních písní, ale ojediněle také zámořské evergreeny jako Tiger Rag. Kolekci sestavil v roce 2002 muzikolog a velký znalec Ježkovy díla dr. Josef Kotecký.

TIP

EVA SVOBODOVÁ & CLASSIC JAZZ COLLEGIUM

DETAIL

Rodačka z Prahy začala zpívat tradiční jazz na začátku 70. let se Steamboat Stompers, ale brzy přestoupila k Jazz Fidlrs. V roce 1973 se stala sólistkou Traditional Jazz Studia. V polovině 70. let nastoupila do Classic Jazz Collegia. Zpívala příležitostně také moderní jazz i jazzový mainstream. Na jejím prvním samostatném albu Můj ráj (1984) participovaly i skupiny Karla Růžičky a Emila Viklického, ale většinu nahrávek pořídila s tradičními soubory. To je ostatně i případ alba Eva Svobodová & Classic Jazz Collegium (1988), které přineslo původní skladby včetně titulní filmové Anděl s ďáblem v těle i český otextované zámořské standardy jako Shine On Harvest Moon (Už svítá), Hear Me Talking To Ya (Říkám na to jen svy) nebo Am I Blue? (Milý můj). Protože originální LP deska obsahovala několik neautorizovaných textů, zastoupily je supraphonské nahrávky, které vznikly s Classic Jazz Collegiem v letech 1976–1983.

